

[Rager.]

er klar over, at det Forslag, der er forelagt, kun bringer en midlertidig Hjælp, at dermed er den endelige Ordning ikke truffet, men der er vundet Tid til at se, hvorledes Situationen udvikler sig. Naar Landbruget taler om to Pristal, tror jeg Landbruget maa være klar over, at det og hele Stats-administrationen maa indrette sig paa, at helt faldende sammen kan de to Pristal aldrig mere blive. Forholdet er det, at specielt Arbejderne gennem en Aarrække har tilkæmpet sig en samfundsmæssig set bedre Stilling end tidligere, og den afgiver de ikke igen, *bor* heller ikke gøre det. Hvorledes en Udvikling efterhaanden igen kan bringe Ligevægt der, maa Fremtiden vise, det er ikke det, der afgøres i Dag. Men ved Betragtningen af Spørgsmaalet erindrer man i Byerne, at der var en Tid i Aarene 1914—18, og efterfølgende Aar i øvrigt ogsaa, hvor den Del af det danske Landbrug, som nu har sluttet op bag dette Forslag fra Regeringen, stod bag ved et andet Forslag, et Forslag, der tilsigtede at hjælpe Byernes Befolkning til at komme igennem den Gang herskende Dyretid. Den Gang viste den Del af det danske Landbrug sin Solidaritet med Byerne. De sluttede ikke op om et Parti, hvorigennem større og middelstore Landbrugere sluttede sig sammen for at varetage ad politisk Vej deres økonomiske Interesser, bibeholdende det gamle Navn Venstre, men de følte sig som Led i en Landsbefolkning, og Erindringen herom kan vi heller ikke skubbe til Side, naar vi overvejer den Situation, som nu er inde. Det er de samme Landboere, der nu overfor os garanterer for Rigtigheden af de Forslag, der ligger paa Tingets Bord.

Men jeg kunde ikke lade være at høre efter, da det ærede Medlem Hr. Clausager i Gaar talte om, at denne Hjælp faldt jo paa en ganske forkert Maade; for den faldt ikke *retfærdigt*; de skulde have noget alle sammen ude paa Landet, for de var alle sammen undergivet vanskelige Produktionsvilkkaar. Saa har det ærede Medlem i hvert Fald ikke fattet Forslaget paa samme Maade; som jeg har fattet det; det er muligt, det er min Fejl, men jeg tror, det er det ærede Medlems. Der er jo ved dette Forslag ikke Tale om at bringe alt i Orden, og der kan overhovedet ved et Forslag af denne Art, hvor Byerne skal betale en øjeblikkelig Hjælp til Landet, ikke være Tale om at betale Hjælp til nogen, som ikke har Hjælpen behov. De i Landbruget, der sidder med en Formue, kan vi ikke hjælpe under en

saadan Situation. Blivende Foranstaltninger, der maatte være nødvendige for at skaffe andre Vilkkaar for Produktionen, er noget ganske andet; det er ikke det, der ligger paa Bordet i Dag. Og ikke vil man kunne faa nogen Byboer til at forstaa, at man for hans Skat skulde gaa ud og hjælpe en Landbruger, der maaske har 20 000 Kr. i Sparekassen. Nej, dette Forslag maa gaa ud paa at hjælpe dem, der trænger til Hjælp, fordi de ikke ejer noget. Det er ikke Retfærdighed, kan man sige, maaske ikke, det er heller ikke den juridiske Retfærdighed, men det er Nødvendigheden, der banker paa Døren, og hvis det ikke er rigtigt, at det er nødvendigt at gaa den Vej at hjælpe dem, der ikke kan klare sig, saa svinder det Fundament, paa hvilket Byboerne kan gaa med til et Forslag af denne Art. Byboerne gaar netop med, fordi vi siger: Det er en Samfundsopgave at hjælpe, men kun at hjælpe dem, som virkelig trænger til Hjælpen, ikke dem, som gennem nogle daarlige Aar skal sætte noget mere eller mindre til af deres Formue.

Men saa sagde det ærede Medlem Hr. Clausager endvidere noget om, at en Mand, der trængte til Hjælp, blev hjulpet, hvad enten han selvforskyldt var kommet i den Situation, eller den Situation var kommet til ham med Nødvendighedens Magt, og det er fuldstændig rigtigt. Jeg har en ganske bestemt Fornemmelse af, at bliver det Forslag vedtaget, saa er der nogle enkelte uværdige, der bliver hjulpet, men hvilket Forslag kan bygges op i denne Verden, der bliver fuldt retfærdigt, og hvilket Forslag kan man ikke forsøge at indvende noget imod, naar man piller Undtagelserne ud? Det ærede Medlem Hr. Clausager vil dog ikke være den Mand, der staar paa Tingets Talerstol og siger, at langt de fleste af de nødstedte Landbrugere er kommet i den Situation, de er, ved egen Skyld; han vil ikke en Gang sige, at mange er det, for hvis han siger det, ja, saa slaar han Benene bort under hele den Situation, som har skabt Krisen. Nej, det ærede Medlem Hr. Clausager vil sige, at der er nogle enkelte imellem, og det er der i alle Stænder, det er rigtigt; men vi kan ikke begynde at tage en moralsk Vægt frem her. Og saa kunde jeg endelig tænke mig at sige til behagelig Overvejelse for det ærede Medlem og andre: Ja, men hvis der nu endelig er saadan en Mand, der ved egen Skyld er kommet i denne Situation, og som nu staar og maaske skal gaa fra sin Ejendom, og saa kommer Regeringens Hjælp ind ad Døren, og han kan blive der, mon saa ikke dette kunde være Vejen til Rejsning for